

Plan för Stölletskolans arbete mot diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling

(direkt underställd Likabehandlingsplan Torsby kommuns skolor)

Läsåret 2018/2019

Gäller från och med 2018-11-05

Gäller till och med 2019-09-30

Innehåll

Plan för Stölletskolans arbete mot diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling	1
Grunduppgifter	3
Vår vision.....	3
Elevernas delaktighet.....	4
Vårdnadshavarnas delaktighet	4
Personalens delaktighet.....	4
Förankring av planen.....	4
Definitioner	5
Så här vill vi ha det på skolan och så här gör vi.....	7
Främjande insatser	7
Stölletskolans ordningsregler	9
Förebyggande insatser.....	9
Åtgärder inför läsåret 2017/18	9
Enkät svar	10
Åtgärder som gjorts under läsåret 2017/2018	10
Åtgärder inför läsåret 2018/19	11
Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	12
Elevsignaler som kan vara tecken på att eleven är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling	14

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola F-5

Ansvarig för planen

Margareta Keck Carle, rektor

Vår vision

Skolan ska erbjuda alla elever lika rättigheter och möjligheter.

Skolans läroplan, skollagen och diskrimineringslagen anger skolans uppdrag, ansvar och skyldigheter i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Elever har ett lagligt skydd mot att utsättas för diskriminering, trakasserier, mobbning eller annan kränkande behandling. På vår skola ska det finnas en plan för skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Vår plan omfattar all verksamhet på skolan och relationen mellan alla som verkar i skolan – mellan elever och mellan elever och personal.

Planen ska beskriva hur skolan ska arbeta för att främja lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar. Det ska tydligt framgå på vilket sätt skolan ska arbeta för att uppnå detta. Planen ska vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Den ska följas upp efter varje läsår och då ska nya målsättningar och planerade åtgärder formuleras.

Vår plan ska utarbetas i samarbete mellan skola, elever och föräldrar.

På skolan ska också finnas ordningsregler, vilka på samma sätt ska utarbetas mellan skola, elever och föräldrar.

Planen gäller från

2018-11-05

Planen gäller till

2019-09-30

Läsår

2018/2019

Elevernas delaktighet

Digital elevenkät bland eleverna i åk 2 och 5 med hög svarsfrekvens genomfördes under förra läsåret. Klassråd samt elevrådsmöten har genomförts. Två planerade stormöten tillsammans med elever och personal har genomförts, där elever och personal fått ta upp viktiga frågor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

En brukarenkät har lämnats ut till föräldrarna i åk 3, men tyvärr var det få som svarade.

Personalens delaktighet

Arbetslaget har utvärderat planen tillsammans. Vi har tillsammans tittat på den kartläggning som utförts och därigenom bestämt vad vi vill arbeta med.

Förankring av planen

Planen finns på kommunens hemsida.

Definitioner

Vad är diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling?

Där kränkningar sker handlar det ofta om relationer och maktförhållanden. En kränkning beskriver en relation i obalans. Gemensamt vid alla kränkningar är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan både vara mellan elever samt mellan elever och personal/skola.

Begreppet diskriminering förutsätter dock formell makt. Det innebär att skolan eller skolans personal kan göra sig skyldiga till diskriminering men att en elev inte kan diskriminera en annan elev. Då handlar det istället om trakasserier. För den som blir utsatt är det ovidkommande om det är en eller flera som kränker. **Det avgörande är en individs upplevelse av kränkning.**

Exempel på vad **kränkande behandling** kan vara:

- ⊗ fysisk (t ex att bli utsatt för slag och knuffar)
- ⊗ verbal (t ex svordomar, könsord, förolämpningar, hotelser)
- ⊗ psykosocial (t ex utfrysning, ryktesspridning)
- ⊗ text- och/eller bildburen (t ex SMS, e-post, via "chatt"-sidor på Internet, klotter)
- ⊗ negativ särbehandling

En kränkande behandling är oacceptabel även vid enstaka tillfälle. När någon utsätts för kränkande behandling vid upprepade tillfällen och/eller under längre tid är det **mobbing**.

Diskriminering är när någon missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de diskrimineringsgrunder som diskrimineringslagen omfattar. Dessa är:

- ⊗ kön
- ⊗ etnisk tillhörighet
- ⊗ religion eller annan trosuppfattning
- ⊗ sexuell läggning
- ⊗ funktionshinder
- ⊗ könsöverskridande identiteter eller uttryck
- ⊗ bristande tillgänglighet
- ⊗ ålder (undantag för ålder finns för skolan i diskrimineringslagen 2 kap 6 §)

Diskriminering kan vara:

- ⊗ direkt, d v s att någon missgynnas genom särbehandling i en jämförbar situation
- ⊗ indirekt, d v s att någon missgynnas genom att neutrala regler tillämpas så att de i praktiken diskriminerar någon (t ex att skapa en regel som utestänger någon)
- ⊗ trakasserier, d v s ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (ett uppträdande som kränker en elevs värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund är annan kränkande behandling).
- ⊗ sexuella trakasserier
- ⊗ instruktioner att diskriminera (någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande)

Ingen får utsättas för repressalier för att ha reagerat eller på något annat sätt medverkat i fråga kring diskriminering.

Skolan har upplysningsskyldighet till DO (Diskrimineringsombudsmannen) enligt diskrimineringslagen 4 kap 3 §.

Så här vill vi ha det på skolan och så här gör vi

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling ska arbetas fram i samarbete mellan personal, elever och föräldrar. Både personal, elever och föräldrar ska ges möjlighet att påverka och lämna synpunkter på planen innan den fastställs för året. Planen ska finnas tillgänglig via internet genom Torsby kommuns hemsida, www.torsby.se

Som elev kan du förvänta dig att skolan bemöter dig med respekt, att skolan hjälper dig om du behöver, att skolan kommer att ingripa mot alla former av kränkningar och att vi arbetar för att du ska få en så trygg arbetsmiljö som möjligt. Skolan förväntar sig att du som elev bemöter andra med respekt och använder ett vårdat språk, att du aldrig bidrar till att någon annan blir illa behandlad och att du vänder dig till någon i personalen om du eller någon annan behöver hjälp.

Som förälder kan du förvänta dig att skolan arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan och för en lugn och trygg arbetsmiljö, att skolan tar kontakt med dig om något särskilt händer och att skolan ingriper mot alla former av kränkningar. Skolan förväntar sig att du som förälder meddelar oss om du märker att ditt barn har råkat illa ut i skolan eller om ditt barn gjort någon annan illa.

Främjande insatser

All personal som verkar i skolan ska vara väl förtrogna med vad som står i skolans olika styrdokument som rör diskriminering och kränkande behandling och som också tas upp i vår plan. Rektor ansvarar för att en genomgång av planen ska vara en självklar del i det inledande arbetet i arbetslagen inför det nya läsåret. Information om planen ska ingå vid introduktion av varje nyanställd personal.

Även skolans elever och deras föräldrar ska vid varje läsårsstart ges information om innehållet i vår plan och kunna lämna synpunkter på innehållet. Den värdegrund som all verksamhet i skolan bygger på och som anges i denna plan ska prägla alla handlingsplaner som upprättas av skolan.

Skoldagen ska formas av pedagogik, metoder och förhållningssätt som utgår från skolans värdegrund och som främjar elevernas sociala utveckling. Information, diskussion och debatt i frågor kring mänskliga

rättigheter, kränkande behandling och diskriminering ska vara en självklar del i undervisningen.

Ordningsregler ska finnas framtagna i samråd mellan personal, elever och föräldrar. Dessa ordningsregler ska framgå tydligt i skolan och vara väl kända för alla. Tillämpningen av ordningsreglerna ska präglas av respekt där alla förväntas följa dessa ordningsregler.

Skolan ska utveckla elevernas färdigheter i demokratiska arbetsformer. Skolan ska erbjuda en fysisk och psykosocial studiemiljö som tryggar mänskliga rättigheter för alla elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller funktionshinder.

Vi arbetar för att hålla skolan ren och välstädd och fri från skadegörelse eller nedskräpning. Vi arbetar också för att skolans lokaler ska vara tillgängliga för alla. All verksamhet i skolan inklusive aktiviteter utanför skolans lokaler ska vara utformade så att alla elever kan delta. Skolan ska även hålla en god nivå av kompensatoriska hjälpmedel i undervisningen. Vid planerade möten mellan skola och hem (t ex utvecklingssamtal) där språkliga kommunikationssvårigheter finns, skall skolan tillhandahålla tolkservice.

Vid informationsmöten till större grupper (t ex föräldramöten) skall skolan om möjligt använda lokal där hörslina finns installerad. Hörslinan skall vara i funktion och påslagen.

Varje undervisande lärare ansvarar för att de läromedel som används inte förmedlar fördomar eller förlegade föreställningar kring någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Mentor ansvarar för att frågor som rör elevens sociala situation i skolan inklusive kränkande behandling och diskriminering ska ges tillräckligt utrymme vid utvecklingssamtalen.

Skolan ska varje läsår kartlägga eventuella förekomster av kränkande behandling och utvärdera det egna arbetet mot detta genom t ex anonyma enkäter till elever och föräldrar.

Uppföljning och utvärdering av planen ska göras efter varje läsår. Här ska anges vad skolan har valt att specifikt arbeta med under det gångna läsåret

utifrån tidigare kartläggningar och vilket resultat arbetet har gett. Med utgångspunkt i de nya kartläggningar som genomförts under innevarande läsår ska nya målsättningar och planerade åtgärder formuleras för skolans främjande och förebyggande arbete.

Stölletskolans ordningsregler

På vår skola...

- ... visar vi respekt mot varandra.
- ... använder vi ett vårdat språk.
- ... är vi rädda om alla saker i skolan.
- ... hjälps vi åt att skapa arbetsro i klassrummet för alla.
- ... stannar alla elever inom skolans område under skoltid.
- ... står vi för vad vi gjort och tar ansvar för våra handlingar.
- ... lämnar vi in mobiltelefonerna vid första lektionens början och får dem tillbaka efter skoldagens slut.

Förebyggande insatser

Åtgärder inför läsåret 2017/18

Under läsåret 2017/18 kommer vi fortsätta att ha fokus på det dagliga arbetet med att främja ett gott skolklimat där alla har ett gemensamt uppdrag. Målsättningen är att alla ska trivas och känna trygghet på skolan, där ingen utsätts för kränkande behandling i någon form. Vi kommer fortsätta att kartlägga riskområden utifrån enkäter, samtal med elever och föräldrar och diskussioner vid klassråd.

Vi vill arbeta för:

- ⊙ Att ha relationer som bygger på ömsesidig respekt och att alla eleverna utvecklar sin empatiska förmåga och behandlar varandra på ett bra sätt, som bidrar till ett positivt skolklimat.
- ⊙ Att ingen ska missgynnas genom särbehandling på grund av sitt kön.

Detta vill vi arbeta med genom att bland annat;

- ⊙ Arbeta i olika gruppkonstellationer, ha gemensamma regler som är förankrade bland elever och föräldrar.
- ⊙ Vi vill att det ska vara en naturlig del i den dagliga undervisningen.

- ⊙ Vi har dagliga diskussioner om hur man ska bemöta varandra.
- ⊙ Ha klassråd och elevråd där eleverna är delaktiga och vi kan utvärdera arbetet kontinuerligt.

Enkät svar

Under senare delen av läsåret 2017/18 har grundskolan i Torsby kommun genomfört en samlad digital elevenkät bland eleverna i åk 2 och 5. I år fick även eleverna i åk 1, 3 och 4 svara på en enkät, för att få ett större svarsunderlag. Elevenkäterna har gjorts i skolan och har hög svarsfrekvens. En brukarenkät har på samma sätt getts till föräldrar i åk 3. Där har inga svar inkommit. Fritidsbarnens föräldrar har också besvarat en enkät. Där har 3 svar inkommit. En brukarenkät för åk 1, 2, 4 och 5 har också genomförts, där 4 svar har inkommit.

Då svarsfrekvensen är mycket låg från vårdnadshavarna, behöver vi förmedla hur viktiga deras enkät svar är inför kommande undersökning, då deras svar hjälper oss att ta fram förbättringsområden för skolan.

Enligt elevernas enkät svar känner sig de flesta trygga på skolan. Vi har ändå uppmärksammat att några elever känner sig kränkta av annan elev. Vi har haft kännedom om detta och för att motverka kränkningar har vi haft ett kontinuerligt arbete med frågor rörande attityder, värderingar och kamratskap.

Åtgärder som gjorts under läsåret 2017/2018

Vi tycker att vi delvis har nått våra uppsatta mål. Vi arbetade intensivt med värdegrunden och relationer på vt-18. Vi upplevde att vissa grupper behövde mer stöttning för att det skulle bli ett positivt klimat på skolan. Nu på ht-18 upplever vi att det är ett bra klimat.

Vi tar tag i problem direkt de uppstår och reder ut dem. Men det är viktiga områden att arbeta med hela tiden. Att inte missgynnas genom särbehandling på grund av sitt kön eller etnisk tillhörighet, tar vi också upp direkt om det skulle behövas. Det tas också upp i undervisningen och vi har haft många givande diskussioner.

Vi har arbetat kontinuerligt med innehållet i likabehandlingsplanen under läsåret i olika former och även arbetat med diskrimineringsgrunderna.

Klassråd har genomförts på regelbunden basis och elevråd har genomförts. Vi har haft två planerade stormöten där alla elever och personal deltagit. Vi

har också haft ett extra stormöte där eleverna tog upp en viktig fråga som behövdes diskuteras omgående.

Eftersom vi har flera elever med utländsk bakgrund på Stöllets skolan medför det att arbetet kring mångfald kommer med på ett naturligt sätt i skolvardagen. Vi har pratat mycket om mångfald. Eleverna har ställt frågor om hur och varför det finns rika/fattiga, krig/fred och andra orättvisor i världen. Vi har sett på filmer om olika traditioner och elever har berättat om traditioner från sina hemländer.

Vi har fört diskussioner med eleverna kring det som de tagit upp och haft givande samtal som har lett till ökad trygghet.

Rastvaktschemat som upprättats har fungerat bra.

Under utvecklingssamtalen har det framkommit att eleverna trivs med sin skolsituation. Under höstterminen -18 anser vi i personalgruppen att det är gemytligt och god stämning på Stöllets skolan och att alla elever blir sedda. Personalen har stor vetskap om de elever som går här på skolan.

Åtgärder inför läsåret 2018/19

Under läsåret 2018/19 kommer vi fortsätta att ha fokus på det dagliga arbetet med att främja ett gott skolklimat där alla har ett gemensamt uppdrag. Målsättningen är att alla ska trivas och känna trygghet på skolan, där ingen utsätts för kränkande behandling i någon form. Vi kommer fortsätta att kartlägga riskområden utifrån enkäter, samtal med elever och föräldrar och diskussioner vid klassråd.

Vi vill arbeta för:

- Att ha relationer som bygger på ömsesidig respekt och att alla eleverna utvecklar sin empatiska förmåga och behandlar varandra på ett bra sätt, som bidrar till ett positivt skolklimat.
- Att arbeta med vett och etikett på internet och dess risker (grooming).

Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Hur anmäler elev eller vårdnadshavare

Vårdnadshavare och elever kan vända sig till någon av skolans personal för att göra en anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

När elev eller vårdnadshavare upplever att en kränkning sker, att eleven själv är kränkt eller att en kamrat utsatts för kränkande behandling tas kontakt med mentor, elevhälsa eller rektor.

Rektors anmälningskyldighet

När en anmälan lämnats till rektor, informerar rektor Barn- och utbildningsförvaltningen om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har skett. Om det bedöms att behov finns, startas en utredning. Rektor meddelar Barn- och utbildningsförvaltningen när ärendet avslutas.

Rutinerna för utredning efter att anmälan gjorts

Alla som får kännedom om kränkande behandling har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen. Den direkt berörda personalen gör anmälan till rektor.

Beträffande situationer där personal utsätter elev för kränkning skall rektor informeras omgående. Rektor utreder ärendet.

När elev utsätts för kränkning av annan elev/elever, och detta har kommit till skolans kännedom sker följande:

1. Den direkt berörda personalen lämnar anmälan omgående **till rektor**, som i sin tur anmäler till huvudman. Rektor beslutar om ärendet ska avslutas eller om det krävs vidare utredning. Kurator informeras och tar del av den anmälade lärarens och mentors dokumentation.

Direkt berörd personal ansvarar för att bedöma situationen och samtalar med berörda elever. Direkt berörd personal informerar

vårdnadshavare. Direkt berörd personal meddelar mentor och delger kopia av kränkingsanmälan.

2. **Elevhälsan** behandlar ärendet skyndsamt och **kurator** är, i första hand, dokumentationsansvarig vid vidare utredning med ytterligare stöd från elevhälsan.
3. **Kurator** arbetar direkt med elever under vidare utredning och genomför samtal med:
 - den utsatte eleven/eleverna
 - kamrater eller andra som funnits runt situationen
 - den/de som utsatt elev/eleverna för kränkning
4. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkning upphört. **Kurator** gör en skriftlig sammanfattning och avslutar ärendet. Berörda vårdnadshavare informeras.
5. Om kränkningen fortsätter trots att ovanstående åtgärder vidtagits, görs en ny anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Blanketten "Anmälan till rektor" finns på: intranätet/blanketter/Barn-och utbildning/förskoleklass, grundskola, grundsärskola/kränkingsanmälan

Elevsignaler som kan vara tecken på att eleven är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling

Elevsignaler att uppmärksamma i skolsituationen:

Eleven går ensam, säger sig "vilja" vara ensam och drar sig undan.
Eleven försöker alltid vara nära en vuxen i "fria" situationer.
Kamrater förlöjligar och driver med eleven.
Eleven har ofta ont i huvudet eller magen. Ströfrånvaro är vanligt.
Eleven uteblir från fester och utflykter.
Eleven uteblir från idrottslektioner.
Det förekommer bråk och stöj, som ofta upplöses när någon vuxen kommer i närheten.
Eleven söker upp skolsköterskan eller annan skolpersonal för bagatellartade problem.
Det händer att eleven går hem på raster.
Eleven tar lång tid på sig att gå ut på rasten.
Elevens böcker, teckningar och kläder är förstörda.
Högstatus elever kan använda ett visst ögonspel runt elevens situation.
Eleven har svårt att tala högt på lektionerna.
Eleven ser olycklig ut och gråter lätt.
Eleven har svårt att koncentrera sig.
Eleven saknar vänner.

Elevsignaler att uppmärksamma i hemmet:

Barnet verkar ledset, deprimerat och har stora svängningar i humöret.
Barnet sover dåligt, har mardrömmar, gråter i sömnen och har ofta ont i huvudet eller i magen.
Barnet går motvilligt till skolan och träffar sällan eller aldrig kamrater på fritiden och saknar vänner.
Barnet kommer hem med trasiga kläder.
Barnet ger krystade förklaringar angående förstörda saker och har skråmor eller blåmärken utan naturlig förklaring.
Barnet blir sällan eller aldrig bjuden på fester.
Barnet väljer omvägar till och från skolan samt har tappat intresset för skolarbetet.
Barnet stjälar pengar hemma, som används för att muta sina klasskamrater